

Olsztyn, dnia 20 czerwca 2018 r.

PS-IV.431.2.2.2018.KH

Pani Maria Kobuszewska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
w Bartoszycach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w dniach 5 – 8 marca 2018 r. kontrolę kompleksową Domu Pomocy Społecznej w Bartoszycach, przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych, prowadzonego przez Powiat Bartoszycki. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.83.2018 z dnia 12 lutego 2018 r.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania praw mieszkańców, jakości świadczonych usług, spełniania standardów określonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz ocena zgodności zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami, za okres od 1 stycznia 2017 r. do 8 marca 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole, podpisanym bez zastrzeżeń przez Panią w dniu 22 maja 2018 roku (wpływ do tut. Urzędu: 28 maja 2018 r.).

Na podstawie ustaleń z kontroli działalność Domu Pomocy Społecznej w Bartoszycach ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że zakres działania oraz organizacja wewnętrzna DPS wynikały ze statutu oraz regulaminu organizacyjnego.

Ustalono, że regulamin organizacyjny Domu w § 4 zawiera zapis dot. zastępcy dyrektora wraz z opisem zakresu jego obowiązków. Natomiast zespół inspektorów ustalił, że na dzień przeprowadzania czynności kontrolnych w DPS w Bartoszycach nie funkcjonowało stanowisko zastępcy dyrektora.

Powyższe uchybienie skutkowało funkcjonowaniem jednostki w oparciu o nieaktualne dokumenty organizacyjne.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry zatrudnionej w DPS ustalono, że w okresie objętym kontrolą Domem Pomocy Społecznej w Bartoszycach kierowały trzy osoby.

Ustalono, że jedna z osób kierujących Domem, od 14.03.2017 r. do 14.05.2017 r., na czas usprawiedliwionej nieobecności dyrektora, nie posiadała kwalifikacji, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do pełnienia obowiązków dyrektora tj. nie posiadała specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej

Zgodnie z art. 16 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.), w przypadku jeżeli zachodzi konieczność zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy, pracodawca może w tym celu zatrudnić innego pracownika na podstawie umowy o pracę na czas określony, obejmujący czas tej nieobecności.

Pracownik zatrudniony na zastępstwo, w tym przypadku, winien posiadać kwalifikacje zgodne z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować niewłaściwą organizacją pracy w DPS.

Ustalono, że Pani, jako dyrektor Domu Pomocy Społecznej, spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, że w DPS zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, co było zgodne z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 734).

Pracownicy socjalni spełniali wymagania kwalifikacyjne do zatrudnienia na zajmowanym stanowisku, określone przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy działu terapeutyczno - opiekuńczego posiadali kwalifikacje odpowiadające zajmowanym stanowiskom.

W dacie kontroli DPS zatrudniał 47 osób na podstawie umowy o pracę, w ramach 46 i 1/8 etatu. W jednostce na podstawie umów cywilnoprawnych dodatkowo usługi świadczyło 8 pielęgniarek, psycholog i prawnik. Ponadto w okresie objętym kontrolą DPS korzystał ze wsparcia 13 stażystów i 15 wolontariuszy.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w Domu Pomocy Społecznej w Bartoszycach wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego na dzień kontroli, tj. 8 marca 2018 r., w stosunku do statutowej liczby mieszkańców wynosił 0,49 i był niezgodny z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a i b rozporządzenia.

Powyższa nieprawidłowość skutkowała obniżonym poziomem świadczonych usług na rzecz mieszkańców.

Stwierdzono, że pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli co najmniej raz na dwa lata w organizowanych przez Panią szkoleniach na temat praw mieszkańca dps oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami, w tym, w zakresie komunikacji wspomagającej lub alternatywnej, o ile występują problemy z komunikacją werbalną wśród mieszkańców, zgodnie z wymogiem § 6 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Ustalono, że Dom zapewniał mieszkańcom 4 posiłki dziennie. Mieszkańcy mieli możliwość spożywania posiłków w jadalni lub w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby byli karmieni przez personel Domu. Mieszkańcy mieli możliwość otrzymania posiłków z uwzględnieniem diet. Podstawowe produkty żywnościowe oraz napoje dostępne były przez całą dobę.

Wszyscy mieszkańcy Domu posiadali odzież, bieliznę i obuwie odpowiedniego rozmiaru, dostosowane do ich potrzeb i pory roku, a także środki czystości i środki higieniczne.

Dom zapewniał mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Ponadto mieszkańcy mieli możliwość korzystania z porad psychologa. Na podstawie rozmów z mieszkańcami ustalono, że 9 z nich wymagało wsparcia psychologicznego. Psycholog na dzień dokonywania czynności kontrolnych świadczył pracę w wymiarze 6h miesięcznie. Ustalono, że godziny pracy psychologa nie były wystarczające do prowadzenia efektywnej pracy z mieszkańcami.

Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zapewnianie mieszkańcom domu kontaktu z psychologiem.

Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą brakiem efektywnego oddziaływania terapeutycznego.

Dom Pomocy Społecznej prowadził dokumentację indywidualną mieszkańców. W prowadzonej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalono, że Dom zgodnie z § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, przygotowywał indywidualne plany wsparcia mieszkańca w terminie 6 miesięcy od dnia przyjęcia go do domu. Ponadto nowo przyjęci mieszkańcy objęci byli „wstępnym planem adaptacyjnym mieszkańca domu pomocy społecznej w Bartoszycach”. Realizację indywidualnego planu wsparcia koordynował pracownik pierwszego kontaktu.

Analizie poddano losowo wybrane indywidualne plany wsparcia 6 mieszkańców oraz 2 „wstępne plany adaptacyjne mieszkańca (...)”.

W skontrolowanych indywidualnych planach wsparcia stwierdzono następującą nieprawidłowość i uchybienie:

1. W 3 przypadkach indywidualne plany nie zawierały wszystkich zaleceń wskazanych w opiniach psychologicznych.

Powyższa nieprawidłowość skutkowała brakiem zindywidualizowanej ścieżki wsparcia mieszkańca.

2. Opinie psychologiczne mieszkańców nie były opatrzone datą sporządzenia. Na dzień kontroli nie stwierdzono skutków powyższego uchybienia.

W skontrolowanych „wstępnych planach adaptacyjnych (...)” stwierdzono następujące uchybienia:

1. Podstawowe dane o mieszkańcu, zasoby mieszkańca, nie były opatrzone datą i podpisem osoby sporządzającej.
2. Założone cele do dalszej pracy z mieszkańcem, nie były opatrzone datą sporządzenia, jak również brak było informacji o zapoznaniu mieszkańca z założonymi celami.
3. Ocena efektów nie zawsze była podpisana przez sporządzającego pracownika.

Powyższe uchybienia skutkowały nierzetelnym prowadzeniem dokumentacji, jak i niewiedzą mieszkańca co do wskazanych celów do dalszej z nim pracy.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że DPS świadczył usługi opiekuńcze dla mieszkańców.

Na podstawie grafików dyżurów pracowników DPS stwierdzono, że na zmianie nocnej pełnił dyżur tylko jeden pracownik (opiekun), wspierany przez pielęgniarkę.

Powyższe mogło skutkować naruszeniem prawa mieszkańców do poczucia bezpieczeństwa w Domu.

Mając na uwadze stany chorobowe mieszkańców, wiek oraz zakres wymaganej pomocy w zakresie samoobsługi, zespół inspektorów wskazał na konieczność podjęcia działań przez Panią, w kierunku zwiększenia liczby pracowników pełniących dyżury nocne.

W zakresie usług wspomagających, Dom umożliwiał mieszkańcom udział w terapii zajęciowej oraz zajęciach podnoszących sprawność. Mieszkańcy mieli możliwość zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych oraz bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Mieszkańcom Domu zapewniano udział w praktykach religijnych.

W zakresie standardu usług bytowych ustalono, że w budynku DPS znajdowały się wymagane standardem pomieszczenia ogólnego użytku, pokoje mieszkalne posiadały metraż dostosowany do liczby mieszkańców. Jednakże w wyniku wizji lokalnej kontrolujący stwierdzili, że niektóre pokoje mieszkalne wymagały prac remontowych, związanych z wymianą podłóg. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie przedstawiono w protokole z kontroli na str. 7.

Powyższe skutkowało brakiem estetyki w pokojach mieszkańców.

W zakresie standardów dot. warunków sanitarnych ustalono, że Dom posiadał wymaganą ilość łazienek i toalet.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Domu funkcjonował Samorząd Mieszkańców. Działanie samorządu określał Regulamin Mieszkańców wprowadzony zarządzeniem nr 5/2018 dyrektora Domu Pomocy społecznej z dnia 22 stycznia 2018 r.

W toku kontroli stwierdzono, że Dom zapewniał mieszkańcom dostęp do informacji o przysługujących prawach oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej. Ponadto ustalono, że dom prowadzi rejestr skarg i wniosków.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia zostały omówione z Panią. Udzielono instruktażu, o którym mowa w protokole z kontroli.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest Pani, jako dyrektor jednostki oraz osoby wcześniej kierujące DPS. Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości i uchybień były zmiany na stanowisku dyrektora jednostki, niedostateczny nadzór ze strony osób kierujących, jak również niestosowanie, przez osobę odpowiedzialną za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wnoszę o podjęcie przez Panią stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację, następujących zaleceń:

1. Dokonać zmian w regulaminie organizacyjny jednostki i przedłożyć do przyjęcia Zarządowi Powiatu w Bartoszycach, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 734).
2. Zatrudnić pracowników w Domu Pomocy Społecznej, w celu dostosowania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, do wymogu § 6 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734).
3. Zapewnić mieszkańcom wsparcie psychologiczne w wymiarze odpowiadającym ich potrzebom zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 734).
4. W indywidualnych planach wsparcia mieszkańca, uwzględniać i realizować zalecenia psychologa.
5. Dokumentację sporządzaną w Domu Pomocy Społecznej opatrywać datą i podpisem osoby sporządzającej. Zapoznawać mieszkańców ze sporządzonym Indywidualnym Planem Wsparcia . W przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie zapoznawać opiekuna prawnego z planem i jego realizacją.
6. Podjąć działania zmierzające do poprawy estetyki pomieszczeń DPS, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 734).

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej w Bartoszycach, wskazuję następujące działanie:

1. Zwiększyć obsadę opiekunów na dyżurach nocnych.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przysługuje Pani prawo, w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Wojciech Prokocki
Starosta Bartoszycki
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Kordalska